

Met dit stuk reageer ik op de voorgenomen wijziging van de Warenwetregelgeving waarbij stoffen in voedingssupplementen en kruidenpreparaten als schadelijk worden aangemerkt. Hoewel bescherming van de volksgezondheid vanzelfsprekend essentieel is, pleit ik ervoor deze regelgeving met nuance en respect voor bestaande traditionele kennisstelsels te benaderen. Met name de Chinese kruidengeneeskunde – onderdeel van de Chinese geneeskunde (CM) – verdient hierin erkenning en ruimte.

1. Strengere kwaliteitsbewaking van kruidenpreparaten

In tegenstelling tot wat soms wordt gedacht, staan kruidenpreparaten die worden gebruikt in de Chinese geneeskunde onder streng toezicht. In Europa worden deze kruiden geproduceerd of geïmporteerd volgens strikte kwaliteitsnormen zoals GMP (Good Manufacturing Practice).¹ Er vinden uitgebreide batchcontroles plaats op onder meer zware metalen, pesticiden, aflatoxinen, micro-organismen en residuen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast wordt bij veel leveranciers gebruikgemaakt van geavanceerde analysemethoden zoals DNA-analyse en thin-layer chromatography (TLC) om de authenticiteit en zuiverheid van het plantmateriaal vast te stellen.²

2. Formule-opbouw: gepersonaliseerde synergie

De kracht van de Chinese kruidengeneeskunde ligt in de opbouw van formules. Zelden wordt slechts één kruid gebruikt. Een formule wordt samengesteld uit verschillende ingrediënten met onderling versterkende, balancerende en beschermende functies. Deze worden afgestemd op het individu en de specifieke klachtenpresentatie. Hierdoor ontstaat een synergetisch effect waarbij effectiviteit wordt gemaximaliseerd en mogelijke bijwerkingen juist worden beperkt.³

Het is dan ook niet zinvol om ingrediënten uit een formule geïsoleerd te beoordelen zonder de context van de totale samenstelling. De therapeutische waarde schuilt in de onderlinge samenwerking van de bestanddelen.

3. WHO-erkenning van Traditionele Chinese Geneeskunde

De Traditionele Chinese Geneeskunde kent een rijke geschiedenis van meer dan 2000 jaar en wordt wereldwijd toegepast. In 2019 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) deze vorm van geneeskunde formeel opgenomen in de elfde editie van de International Classification of Diseases (ICD-11), waarmee zij een gelijkwaardige status toekent aan oosterse en westerse medische systemen.⁴ Deze erkenning onderstreept het belang van een geïntegreerde en cultureel inclusieve benadering van gezondheid.

4. Bijwerkingen en benaderingsverschillen tussen Oost en West

Waar westerse medicatie doorgaans gebruikmaakt van geïsoleerde, synthetische werkzame stoffen in hoge dosering, is de Chinese kruidengeneeskunde gebaseerd op natuurlijke combinaties die in balans met elkaar werken.⁵ Hierdoor is het risico op bijwerkingen aanzienlijk kleiner, mits de formules vakkundig en individueel afgestemd worden toegepast.

De diagnose in de Chinese geneeskunde houdt rekening met het geheel van symptomen, de lichamelijke en geestelijke constitutie en levensomstandigheden van de patiënt. Dit staat in contrast met de gestandaardiseerde benadering van de reguliere geneeskunde, waar vaak één middel voor een aandoening geldt.

5. Grote en groeiende gebruikersgroep

Volgens gegevens van de WHO maken wereldwijd meer dan 100 miljoen mensen gebruik van Chinese geneeswijzen.⁶ Ook binnen Europa groeit de belangstelling voor complementaire zorg. Uit studies blijkt dat patiënten met name bij chronische aandoeningen baat hebben bij acupunctuur en kruidenpreparaten.⁷ Zij rapporteren minder bijwerkingen, een groter gevoel van regie over hun gezondheid en een betere kwaliteit van leven.

6. Kruidenpreparaten als onderdeel van preventieve zorg

In een tijd van toenemende zorgdruk en stijgende kosten is het essentieel om te investeren in preventie en gezondheidsondersteunende interventies. Chinese kruidenformules kunnen hierin een belangrijke rol vervullen, door het versterken van het immuunsysteem, het ondersteunen van herstel en het verbeteren van slaap, spijsvertering en vitaliteit.

Een goed geïntegreerd gebruik van deze kruidenpreparaten kan bijdragen aan het voorkomen van ernstigere gezondheidsklachten, waardoor druk op de reguliere zorg verlicht wordt en kosten op lange termijn worden beperkt.

Oproep tot zorgvuldige regelgeving

Ik pleit ervoor dat kruidenpreparaten niet generiek worden beoordeeld of verboden op basis van geïsoleerde toxicologische data. Risico-inschatting dient plaats te vinden in de context van de volledige formule, dosering en klinische toepassing.

Daarom verzoek ik u:

- deskundigen uit de Chinese geneeskunde te betrekken bij verdere besluitvorming;
- onderscheid te maken tussen geïsoleerd gebruik van stoffen en hun toepassing in uitgebalanceerde formules;
- en beleidsruimte te behouden voor veilige, goed toegepaste kruidenformules als waardevolle aanvulling op de gezondheidszorg.

Met gepaste zorgvuldigheid kunnen kruidenpreparaten een duurzame, veilige en waardevolle bijdrage blijven leveren aan de volksgezondheid.